

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника »

Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична фонетика німецької мови

галузь знань – **03 – Гуманітарні науки**

спеціальність – **035 – Філологія**

спеціалізація – ***германські мови та літератури***
(німецька мова та література; англійська мова; переклад)

факультет ***іноземних мов***

Робоча програма з *Практичної фонетики німецької мови* для студентів за спеціальністю *035 – Філологія (Німецька мова та література)*, спеціалізацією – *германські мови та літератури (німецька мова та література; англійська мова; переклад)*. “____” _____ 20__ р. – 18 с.

Розробники: *Павлишинець О.О., асистент кафедри німецької філології,*
Петришак Б.Я., асистент кафедри німецької філології,
Капак Ю.М., асистент кафедри німецької філології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології факультету іноземних мов.

Протокол від “____” _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри німецької філології

_____ (*Останович О.Я.*)

“____” _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від “____” _____ 20__ р. № ____

“____” _____ 20__ р.

Голова _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – <i>1 семестр – 3, 2 семестр – 3.</i>	Галузь знань: <i>03 – Гуманітарні науки</i>	Нормативна	
	Напрямок підготовки: <i>035 – Філологія</i>		
Модулів – <i>1 семестр – 2, 2 семестр – 2.</i>	Спеціальність (професійне спрямування): <i>035 – Філологія</i> Спеціалізація: <i>германські мови та літератури (німецька мова та література; англійська мова; переклад)</i>	Рік підготовки: <i>1-й</i>	
Змістових модулів – <i>1 семестр – 4, 2 семестр – 4.</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – <i>1 семестр – 88 год. 2 семестр – 92 год.</i>		<i>1-й</i>	<i>2-й</i>
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <i>1 семестр – 2 год. 2 семестр – 2 год.</i> самостійної роботи студента – <i>1 семестр – 4 год. 2 семестр – 4 год.</i>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	<i>---</i> год.	<i>---</i> год.
		Практичні, семінарські	
		<i>---</i> год.	<i>---</i> год.
		Лабораторні	
		<i>30 год.</i>	<i>34 год.</i>
		Самостійна робота	
		<i>58 год.</i>	<i>58 год.</i>
		Індивідуальні завдання: <i>---</i> год.	
		Вид контролю: <i>Усний поточний контроль, письмові контрольні роботи, тестові завдання.</i>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 50%:100%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма призначена для відділень німецької мови факультетів іноземних мов університетів. Програма складена у відповідності до навчального плану і передбачає вивчення практичної фонетики німецької мови як систематичного курсу двох років навчання (чотирьох семестрів). По завершенні практичного курсу фонетики студентам пропонується проблемний курс теоретичної фонетики, до сприйняття якого їх готує курс практичної фонетики.

Метою курсу практичної фонетики є:

- вивчення та усвідомлення студентами теоретичних основ фонетики німецької мови, необхідних як для формування мовних вмінь та навичок в цілому, так і для розширення лінгвістичного кругозору студентів;
- вироблення та автоматизація основних навичок правильної німецької вимови та реалізація їх у стилістично різноманітних мовних ситуаціях;
- максимальне оволодіння елементами професійної підготовки.

Завдання курсу:

Практичні:

- вивчити теоретичні основи практичного курсу фонетики німецької мови, необхідні для надбання вимовних навичок;
- закріпити та автоматизувати основні вимовні навички і навчитись реалізовувати їх у різних за стилем мовленнєвих ситуаціях;
- максимально опанувати елементи професійної підготовки.

Пізнавальні:

- розширити лінгвістичний кругозір студентів;
- розширити знання студентів про особливості вимови німецької мови в німецькомовних країнах;
- розширити знання студентів по стилі мовлення.

Виховні:

- вдосконалювати комунікативні якості особистості студента;
- виховувати культуру спілкування студентів.

Практичний курс фонетики вивчається поетапно. Перший етап (1-2 семестр 1 курсу) включає вступний курс, який дає можливість студентам оволодіти вимовними навичками, спираючись на необхідні теоретичні знання, а також знайомить студентів з системою німецької транскрипції та найбільш необхідними елементами німецької інтонації.

У результаті проходження цього курсу студент отримує необхідну фонетичну підготовку в плані практичного і професійного оволодіння німецькою мовою.

В результаті проведення лабораторних занять студенти повинні:

знати

- звуковий склад німецької мови (вокалізм та консонантизм);
- співвідношення звуку та букви; фонологічні одиниці;
- фонетичну транскрипцію та спосіб графічного позначення інтонації;
- опис мовленнєвого апарату та особливості утворення голосних та приголосних звуків;
- принципи класифікації та класифікацію німецьких голосних та приголосних;
- поняття наголосу слова та фразового наголосу;
- основні компоненти інтонації та інтонаційні структури;

вміти

- правильно вимовляти німецькі голосні та приголосні та застосовувати засвоєний фонетичний матеріал у практичному курсі німецької мови та у викладанні німецької мови в середній школі та у вищих навчальних закладах;
- самостійно транскрибувати та інтонувати текст.

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 1.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Вступ.

Вступний коригуючий фонетичний курс

Тема 1. Вступ. Мова та мовлення. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія. Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.

Тема 2. Вимовна норма німецької мови.

Змістовий модуль 2. Наголос.

Тема 3. Наголос. Наголос у слові. Фразовий наголос.

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. Інтонація.

Тема 4. Фразові ритмічні групи.

Тема 5. Інтонація простого розповідного речення.

Тема 6. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова.

Тема 7. Інтонація окличного та спонукального речення.

Тема 8. Інтонація складносурядного речення.

Тема 9. Інтонація складнопідрядного речення.

Змістовий модуль 4. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.

Тема 10. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції.

Тема 11. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови. Особливості вимови голосних звуків німецької мови.

Тема 12. Основні принципи класифікації німецьких приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови. Особливості вимови приголосних в німецькій мові.

Семестр 2.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Голосні звуки німецької мови.

Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних.

Тема 2. Правила тривалості голосних.

Змістовий модуль 2. Характеристика та артикуляція голосних німецької мови.

Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [ʊ].

Тема 4. Голосні [e:], [ɛ:], [ɐ]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y].

Тема 5. Редукований звук [ə].

Тема 6. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao].

Змістовий модуль 3. Система приголосних звуків німецької мови.

Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k].

Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt].

Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x].

Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ].

Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l].

Тема 12. Фарингальний звук [h].

Тема 13. г-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [ɣ], вокалізований [ʁ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (африкати) [pf], [ts], [tʃ].

Змістовий модуль 4. Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення.

Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції.

Тема 15. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних.

Тема 16. Фонетичний аналіз слова.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	денна форма		
	усього	у тому числі	
		лаб. заняття	сам. робота
1	2	3	4
Семестр 1			
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Вступ.			
Вступний коригуючий фонетичний курс.			
Тема 1. Вступ. Мова та мовлення. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія. Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.	8	2	6
Тема 2. Вимовна норма німецької мови.	6	2	4
Разом за змістовий модуль 1	14	4	10
Змістовий модуль 2. Наголос.			
Тема 3. Наголос. Наголос у слові. Фразовий наголос.	12	2	10
Разом за змістовий модуль 2	12	2	10
Разом за модуль 1	26	6	20
Модуль 2			
Змістовий модуль 3. Інтонація.			
Тема 4. Фразові ритмічні групи.	6	2	4
Тема 5. Інтонація простого розповідного речення.	8	2	4
Тема 6. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова.	8	2	6
Тема 7. Інтонація окличного та спонукального речення.	6	2	4

Тема 8. Інтонація складносурядного речення.	6	2	4
Тема 9. Інтонація складнопідрядного речення.	6	2	4
Разом за змістовий модуль 3	40	12	26
Змістовий модуль 4. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.			
Тема 10. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних.	6	2	4
Тема 11. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови. Особливості вимови голосних звуків німецької мови.	8	4	4
Тема 12. Основні принципи класифікації німецьких приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови. Особливості вимови приголосних в німецькій мові.	8	4	4
Разом за змістовий модуль 4	22	10	12
Разом за модуль 2	62	22	38
Підсумкова контрольна робота	2	2	
Всього за семестр 1	88	30	58
Семестр 2			
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Голосні звуки німецької мови.			
Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних.	4	2	2
Тема 2. Правила тривалості голосних.	4	2	2
Разом за змістовий модуль 1	8	4	4
Змістовий модуль 2. Характеристика та артикуляція голосних німецької мови.			
Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [v].	6	2	4
Тема 4. Голосні [e:], [ɛ:], [ɛ]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y].	6	2	4
Тема 5. Редукований звук [ə].	6	2	4
Тема 6. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao].	6	2	4
Разом за змістовий модуль 2	24	8	16
Разом за модуль 1	32	12	20
Модуль 2			
Змістовий модуль 3. Система приголосних звуків німецької мови.			
Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k].	6	2	4
Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt].	6	2	4
Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x].	6	2	4
Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ].	6	2	4
Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l].	6	2	4
Тема 12. Фарингальний звук [h].	6	2	4
Тема 13. r-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [ɾ], вокалізований [ɐ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (аффрикати) [pf], [ts], [tʃ].	6	2	4

Разом за змістовий модуль 3	42	14	28
Змістовий модуль 4. Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення.			
Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції.	6	1	5
Тема 15. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних.	6	1	5
Тема 16. Фонетичний аналіз слова.	2	4	
Разом за змістовий модуль 4	14	6	10
Разом за модуль 2	58	20	38
Підсумкова контрольна робота	2	2	
Всього за семестр 2	92	34	58

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Семестр 1		
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Вступ.		
1	Тема 1. Вступ. Мова та мовлення. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія. Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.	2
2	Тема 2. Вимовна норма німецької мови. Контрольний тест за темою.	2
Змістовий модуль 2. Наголос.		
3	Тема 3. Наголос. Наголос у слові. Фразовий наголос. Вправи до теми. Тест.	2
Модуль 2		
Змістовий модуль 3. Інтонація.		
4	Тема 4. Фразові ритмічні групи. Графічне зображення інтонації. Вправи.	2
5	Тема 5. Інтонація простого розповідного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	2
6	Тема 6. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	2
7	Тема 7. Інтонація окличного та спонукального речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	2
8	Тема 8. Інтонація складносурядного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	2
9	Тема 9. Інтонація складнопідрядного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. Контроль знань.	2
Змістовий модуль 4. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.		
10	Тема 10. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних.	2
11	Тема 11. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови.	2
12	Особливості вимови голосних звуків німецької мови.	2
13	Тема 12. Основні принципи класифікації німецьких	2

	приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови.	
14	Особливості вимови приголосних в німецькій мові.	2
15	Підсумкова контрольна робота	2
Всього годин		30
Семестр 2		
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Голосні звуки німецької мови.		
1	Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних.	2
2	Тема 2. Правила тривалості голосних. Контрольне опитування.	2
Змістовий модуль 2. Характеристика та артикуляція голосних німецької мови.		
3	Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [ʊ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
4	Тема 4. Голосні [e:], [ɛ:], [ɛ]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
5	Тема 5. Редукований звук [ə]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
6	Тема 6. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao]. Контроль знань (письмова робота). Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
Модуль 2		
Змістовий модуль 3. Система приголосних звуків німецької мови.		
7	Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
8	Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
9	Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
10	Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
11	Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
12	Тема 12. Фарингальний звук [h]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	2
13	Тема 13. r-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [ɾ], вокалізований [ɐ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (африкати) [pf], [ts], [tʃ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи.	2

	Вправи на транскрибування. Контрольний тест.	
Змістовий модуль 4. Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення.		
14	Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції. Вправи. Тема 15. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних. Усні вправи.	2
15	Тема 16. Фонетичний аналіз слова. Вправи. Підготовка до контрольної роботи.	4
16	Підсумкова контрольна робота	2
Всього годин:		34

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Семестр 1		
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Вступ.		
1	Тема 1. Вступ. Мова та мовлення. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія. Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації. Вивчення теоретичного матеріалу.	10
Змістовий модуль 2. Наголос.		
2	Тема 3. Наголос. Наголос у слові. Фразовий наголос. Вправи до теми.	10
Модуль 2		
Змістовий модуль 3. Інтонація.		
4	Тема 4. Фразові ритмічні групи. Графічне зображення інтонації. Вправи.	4
5	Тема 5. Інтонація простого розповідного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	4
6	Тема 6. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	6
7	Тема 7. Інтонація окличного та спонукального речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	4
8	Тема 8. Інтонація складносурядного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову.	4
9	Тема 9. Інтонація складнопідрядного речення. Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. Контроль знань.	4
Змістовий модуль 4. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.		
10	Тема 10. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних. Вивчення теоретичного матеріалу.	4
11	Тема 11. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови. Особливості вимови голосних звуків німецької мови. Вивчення теоретичного матеріалу.	4
12	Тема 12. Основні принципи класифікації німецьких	4

	приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови. Особливості вимови приголосних в німецькій мові. Вивчення теоретичного матеріалу. Підготовка до підсумкової контрольної роботи.	
Всього годин		58
Семестр 2		
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Голосні звуки німецької мови.		
1	Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних. Вивчення теоретичного матеріалу.	2
2	Тема 2. Правила тривалості голосних. Вправи до теми. Підготовка до контрольного опитування.	2
Змістовий модуль 2. Характеристика та артикуляція голосних німецької мови.		
3	Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [ʊ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
4	Тема 4. Голосні [e:], [ɛ]; [ɐ]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
5	Тема 5. Редукований звук [ə]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
6	Тема 6. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao]. Контроль знань (письмова робота). Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
Модуль 2		
Змістовий модуль 3. Система приголосних звуків німецької мови.		
7	Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
8	Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
9	Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
10	Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
11	Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
12	Тема 12. Фарингальний звук [h]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування.	4
13	Тема 13. r-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [ʀ], вокалізований [ɐ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (афrikати) [pf], [ts], [tʃ]. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування. Підготовка до контрольної	4

	роботи.	
Змістовий модуль 4. Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення.		
14	Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції. Усні вправи. Вправи на транскрипцію.	5
15	Тема 15. Фонетичний аналіз слова. Повторення. Підготовка до підсумкової контрольної роботи.	5
Всього годин:		58

7. Методи навчання

Основою розробки програми з практичної фонетики німецької мови став комплексний підхід, що поєднує комунікативний, свідомо-зіставний, фонологічний та фонетичний підходи. Домінуючим є комунікативний підхід, що пов'язує інтонаційні структури з емоційним станом того, хто говорить, та з метою повідомлення. Навчання всіх особливостей інтонації є втіленням комунікативного підходу у викладанні фонетики.

Основними методами роботи є:

- аудитивне і артикуляційне спостереження,
- функціональний аналіз фонетичних явищ та їх подальше відтворення у відповідних мовленнєвих ситуаціях.

Використовуються також такі методи і прийоми, як метод звукового сигналу, тренування на ідентифікацію та диференціацію звуків, прослуховування та імітація аудіоматеріалу, виразне читання, метод «драматизації», фонетичний аналіз слів та речень, інтонування текстів).

8. Методи контролю

Важливим компонентом процесу оволодіння студентом майбутньою спеціальністю є перевірка набутих знань і вмінь. Перевірка знань, вмінь і навичок, зазвичай буває чотирьох видів: *попередня, поточна, періодична, підсумкова*. Будь-який контроль знань має свою форму, яка поділяється за способом подання інформації і за способом організації перевірки засвоєного навчального матеріалу. За способом подання інформації контроль знань здійснюють в усній та письмовій формі. Також виділяють програмований машинний і безмашинний контроль. Зрозуміло, що є і комбінований варіант, тобто коли певну частину контрольного завдання студент виконує письмово, а решту – усно.

За способом організації контрольну перевірку знань і вмінь слід поділяти на фронтальну, групову, диференційовану та індивідуальну. В практиці частіше зустрічаються змішані види перевірки знань, які можуть здійснюватись, наприклад, за таких форм: в письмовій (за способом подання інформації) і груповій (за способом організації), або усній і фронтальній.

Вступне оцінювання проводиться з метою розподілу студентів у групи за рівнями володіння мовою. Студентам пропонується стандартний тест, затверджений на засіданні кафедри, що враховує державні стандарти базової і повної середньої освіти.

У результаті вступного тестування студенти отримують інформацію про свій особистий рівень володіння мовою (шкала розподілу за рівнями володіння мовою).

Поточне оцінювання здійснюється протягом курсу і дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента під час конкретного модуля.

Модульне оцінювання здійснюється по закінченню вивчення навчального матеріалу кожного модуля. Ця форма дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети.

Методи контролю:

- метод усного контролю (попередній контроль, повторний контроль);
- письмовий контроль (тематичний, модульний, підсумковий семестровий контроль; контрольні роботи, написання диктанту, завдання на транскрибування та графічне зображення інтонації);
- тестовий контроль (модульний, підсумковий семестровий контроль);
- практична перевірка (у процесі проходження навчальної та виробничої практик);
- метод самоконтролю і самооцінки.

8.1 Перелік питань для підсумкового контролю

Семестр 1.

1. Мова та мовлення.
2. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти.
3. Фонетика та фонологія.
4. Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви.
5. Поняття про склад. Поділ слова на склади.
6. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.
7. Вимовна норма німецької мови.
8. Наголос. Наголос у слові. Фразовий наголос.
9. Інтонація. Фразові ритмічні групи.
10. Інтонація простого розповідного речення.
11. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова.
12. Інтонація окличного та спонукального речення.
13. Інтонація складносурядного речення.
14. Інтонація складнопідрядного речення.
15. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції.
16. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних.
17. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови.
18. Особливості вимови голосних звуків німецької мови.
19. Основні принципи класифікації німецьких приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови.
20. Особливості вимови приголосних в німецькій мові.

Семестр 2.

1. Система голосних звуків німецької мови.
2. Трапеція німецьких голосних.
3. Правила тривалості голосних.
4. Голосні [a:], [a].
5. Голосні [o:], [ɔ]; [u:], [ʊ].
6. Голосні [e:], [ɛ:], [ɐ].
7. Голосні [i:], [i].
8. Голосні [ø:], [œ]; [y:], [y].
9. Редукований звук [ə].
10. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao].
11. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k].
12. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt].
13. Щілинні звуки [ç], [j], [x].

14. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ].
15. Щілинно-прохідний звук [l].
16. Фарингальний звук [h].
17. r-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [ʀ], вокалізований [ʁ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (африкати) [pf], [ts], [tʃ].
18. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції.
19. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних.
20. Фонетичний аналіз слова.

8.2 Приклад підсумкової контрольної роботи

Семестр 1. Підсумкова контрольна робота.

1. Дайте відповідь на запитання!

1. Schreiben Sie die Definition der Phonetik!
2. Wie nennt man eine allgemein anerkannte Aussprache?
3. Worauf wird die ganze Sprechenergie im Deutschen konzentriert?
4. Wie werden die Buchstabenwörter akzentuiert?
5. Welche Wörter werden am häufigsten im Satz akzentuiert?
6. Für welche Satztypen ist der Melodiefall charakteristisch?

2. Позначте наголос в словах!

Bezahlen, anbieten, malen, die Dehnung, der Salat, das Studentenheim, langsam, undeutlich, die Ursache, die Bäckerei, die Botanik, die Revolution.

3. Зобразіть інтонацію графічно!

1. Nun fahren Sie endlich!
2. Rauchen Sie?
3. Nun geh schon!
4. Keinen schwarzen, sondern grünen Tee!
5. Beim Trinken und Essen wird der Kummer vergessen.

Семестр 2. Підсумкова контрольна робота.

1. Напишіть диктант.

2. Напишіть подані нижче слова в транскрипції: die Stadt, der Schwamm, die Nacht, die Jugend, der Oktober, sieben, die Schwester, frühstücken, die Wörter, verheiratet

3. Напишіть фонетичний аналіз слова frühstücken.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Семестр 1

Поточне тестування та самостійна робота				ПКР	Сума
Модуль 1		Модуль 2			
Аудиторна робота				20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
T1	T2	T3 – T9	T10 – T12		
Аудиторна робота – 40		Аудиторна робота – 40			
Разом – 80					

Семестр 2

Поточне тестування та самостійна робота					ПКР	Сума
Модуль 1		Модуль 2				
Аудиторна робота					20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4			
T1 – T2	T3 – T6	T7 – T13	T14 – T15			
Аудиторна робота – 40		Аудиторна робота – 40				
Разом – 80						

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів; ПКР – підсумкова контрольна робота.

Оцінка за залік виставляється рейтингом, враховуючи аудиторну роботу студента та підсумковий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів:

Критерії оцінювання Читання

Національна шкала	Шкала ECTS	Критерії
відмінно	5 (A)	Студент читає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок.
добре	4,5 (B)	Студент читає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних та лексичних помилок.
	4 (C)	Студент читає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних помилок.
задовільно	3,5 (D)	Студент читає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
	3 (E)	Студент читає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
незадовільно	2 (FX)	Студент читає діалоги, або тексти з грубими фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
	1 (F)	Знання, продемонстровані студентом, не відповідають рівню володіння англійською мовою студента ВНЗ даної спеціальності.

Говоріння

Національна шкала	Шкала ECTS	Критерії
відмінно	5 (A)	Студент розповідає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, звучить в природньому темпі, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок.
добре	4,5 (B)	Студент розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. В окремих словах допускаються фонетичні помилки (наприклад, заміна німецьких фонем схожими з українськими).

	4 (C)	Студент розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу в реченнях. Загальна інтонація в великій мірі обумовлена впливом рідної мови. Незначна кількість граматичних помилок.
задовільно	3,5 (D)	Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
	3 (E)	Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу. Інтонація обумовлена впливом рідної мови. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
незадовільно	2 (FX)	Студент використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
	1 (F)	Знання, продемонстровані студентом, не відповідають рівню володіння німецькою мовою студента ВНЗ даної спеціальності.

9. Методичне забезпечення

1. Базові та допоміжні підручники з дисципліни.
2. Довідники з фонетики німецької мови.
3. Одно- та двомовні словники.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273с.
5. Комплект контрольних робіт для проведення підсумкового контролю знань.
6. Звукозаписи та відповідна апаратура.
7. Такі види наочності: зорова (артикуляція викладача, фотографії і малюнки, схеми мовленнєвого апарату в момент артикуляції звуку, фонетична транскрипція, інтонаційні схеми, таблиці) і слухова (мова викладача, аудіо записи, моделі вимови, начитані носіями на цифрові носії), а також комбінований вид унаочнення – відеофільми.

10. Рекомендована література

№ з/п	Назва
Базова	
1	Євгененко Д.А., Артамоновська С.А., Білоус О.І. Практична фонетика німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 208с.
2	Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови: навчальний посібник для

	студентів вищ. та серед. навч. закл. – 4-е видання, доповнене і перероблене. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 120с.
3	Сидоров О.В., Сотникова С.І., Абрахам Я.П. Login 1. Підручник з німецької мови для студентів 1 курсу факультетів іноземних мов. – Харків: Фоліо, 2005. – 400 с.
4	Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardausprache. 3. voll. neu bearb. und erweit. Aufl. B. 6. – Mannheim-Wien-Zürich: Dudenverlag, 1990. – 794S.
5	Einführungskurs der deutschen Phonetik. Lehrbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen (in Deutsch und Ukrainisch). / Bylyzja Ja. T., Schatska H.M. – Iwano-Frankiwnsk: Plaj, 2001. – 72S.
6	Kosmin O.G., Sulemowa G.A. Praktische Phonetik der deutschen Sprache. – M., 1990.
7	Stock E., Hirschfeld U. Phonotheke. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. – Leipzig-Berlin-München: Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1996. – 208S.
Допоміжна	
7	Зиндер Л.Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка. – СПб, 1997.
8	Німецька мова для іноземців. – Лейпциг, 1976
9	Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 320с.
10	Dieling H. Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch. – Berlin-München: Goethe-Institut, 1992. – 134S.
11	Dieling H., Hirschfeld U. Phonetik lehren und lernen. Fernstudienheft 21. – München: Goethe-Institut, 2000. – 199S.
12	Göbel H., Graffmann H., Heumann E. Ausspracheschulung Deutsch. Phonetikkurs. – Berlin / Bonn: INTER NATIONES, 1985. – 100S.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.deutsch-lernen.com>
2. <http://deutsch-online.com>
3. <http://www.dw-world.de>
4. <http://www.hueber.de>
5. <http://www.goethe.de>
6. <http://www.langenscheidt.de>
7. <http://deutschlernen-blog.de>
8. <http://de.wikipedia.org>
9. <http://www.multitran.ru>
10. <http://www.dw.de/deutsch-lernen>
11. <http://www.deutsch-perfekt.com>
12. <http://www.mein-deutschbuch.de>
13. <http://www.akzentfrei-sprechen.de>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.
2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.